

Öppet brev till Hälso- och sjukvårdsstyrelsen, ledamöter och ersättare, Västra Götalandsregionen

Västra Götalandsregionen genomförde under förra året en upphandling av stomihjälpmedel. Resultatet av denna upphandling är att vi som är stomiopererade och bor i regionen, nu kommer ha betydligt sämre tillgång till hjälpmedel jämfört med andra delar av landet. Detta är inte likvärdig eller jämlik vård. Vi inom ILCO i Västra Götaland accepterar inte förändringen, då vi ser att den drabbar alla som har stomi, med stora problem som följd.

En stomi är en konstruerad konstgjord öppning i magens vägg som skapas genom en operation. Från stomin samlas urin eller avföring upp i en stomipåse som fästs utanpå kroppen. Du kan få en stomi om det finns en inflammatorisk tarmsjukdom eller skada i tarmarna/urinvägarna som gör det svårt/omöjligt att kissa eller bajsas som förut. Det är inte sällan en tjock/ändtarmscancer som är orsaken.

Att ha en stomi kan vara mycket känsligt eftersom det ersätter en kroppsfunction och är förknippad med mycket stigma och vi får inte glömma att det är en människa bakom varje stomi. Hjälpmedel måste provas ut individuellt av stomiterapeut/specialistsjuksköterska. Om man inte kan få ett stomihjälpmedel som verkligen passar så kan det innebära att påsen börjar läcka. En ständig oro för läckage innebär försämrad livskvalitet och stora begränsningar i vardagen.

I Västra Götaland finns det ca 6 000 stomiopererade. Den nyligen genomförda upphandlingen innebär att ca 2 800 personer måste byta stomihjälpmedel. Upphandlingen innebär att det endast kommer finnas en tredjedel av stomihjälpmedel att välja på jämfört med resten av landet. Nästan alla regioner i Sverige har valt att använda ett nationellt regelverk för stomihjälpmedel som säkerställer jämlik vård – varför väljer Västra Götalandsregionen att frångå detta regelverk?

I de kontakter som vi haft tills nu har vi inte mötts med någon förståelse för den oro och de problem som den genomförda upphandlingen innefattar. Vi inom ILCO har sedan 1965 arbetat för en bättre vård av personer med stomi. Nu känns det som vi är på ruta ett igen. Regionen har valt att rycka undan marken för oss stomiopererade!

Det är dags att regionen gör om och gör rätt! Vi inom ILCO vill ha tillgång till stomihjälpmedel som större delen av landet har via det nationella regelverket. Genom detta öppna brev förutsätter vi att Hälso- och sjukvårdsstyrelsen inleder en dialog med oss inom ILCO hur vi kan få tillgång till ett bredare sortiment av stomihjälpmedel än vad upphandlingen idag ger. Att skapa förutsättningar för en jämlik stomivård är allra högsta grad en politisk fråga anser vi på ILCO.

Vi inom ILCO i Västra Götaland, som agerar som stöd till de som ska få en stomi efter exempelvis en canceroperation brukar säga till individen *"Du behöver inte vara orolig för stomipåsen för de blir individuellt utprovade av specialutbildad stomisköterska/stomiterapeut, så jag lovar att du får det som passar just dig!"*

Det kan vi inte säga nu, för då ljuger vi. Låt oss slippa det!
Vi ser fram emot en kommande dialog

Eva Kindvall Vinkvist, ordförande ILCO Tarm- uro- och stomiförbundet Västra Götaland
eva.vinkvist@ilco.nu tel 0706-69 10 24